

Demografická studie

Úvaly

Tomáš Soukup

Šmeralova 4

170 00 Praha – Bubeneč

IČ: 73534781

Tel: +420 739 358 697

E-mail: info@vyzkumysoukup.cz

www.vyzkumysoukup.cz

22.2.2023

Obsah

1.	Resumé – hlavní zjištění	3
2.	Metodologie	4
3.	Obyvatelstvo	6
3.1.	Celkový počet obyvatel	6
3.2.	Hlášené místo bydliště versus obvyklé místo pobytu	7
3.3.	Vývoj počtu obyvatel v letech 2007-2021	8
3.4.	Pohyb obyvatel.....	9
3.5.	Pohlaví a věk obyvatel	11
4.	Parametry prognózy vývoje obyvatelstva	13
4.1.	Současná struktura obyvatel	13
4.2.	Plodnost.....	14
4.3.	Úmrtnost.....	17
4.4.	Migrace	18
5.	Výsledky demografické prognózy.....	23
6.	Plánování kapacit škol.....	36
6.1.	Mateřské školy	36
6.2.	Základní školy	38
7.	Seznam tabulek, grafů a obrázků	45
8.	Zpracovatel studie.....	47

1. Resumé – hlavní zjištění

Vývoj počtu obyvatel

- Počet obyvatel spádového území se za posledních patnáct let zvýšil o 32 %. V současnosti ve spádovém území žije 7 035 obyvatel.
- Populace spádového území je ve srovnání se Středočeským krajem mladší. Na 100 dětí do 15 let zde připadá 75 seniorů starších 65 let, což je výrazně nižší hodnota než ve Středočeském kraji i ČR.
- Budoucí demografický vývoj se bude odvíjet od rozsahu výstavby. Dle zadavatele se ve spádovém území do roku 2042 postaví cca 1 350 nových bytových jednotek. V případě, že se plánovaná výstavba realizuje, bude ve spádovém území podle střední varianty prognózy v roce 2042 žít zhruba 10,3 tis. obyvatel.

Mateřské školy

- Ve spádovém území působí 3 MŠ s reálnou kapacitou 265 dětí. V současné době je kapacita nedostatečná, MŠ v aktuálním školním roce zájemce o docházku odmítala. Plánováno je navýšení kapacity na 315 míst.
- Do roku 2042 se počet zájemců o docházku do MŠ ve spádovém území zvýší až na cca 340. Kapacita MŠ ve spádovém území bude nedostatečná i po plánovaném navýšení kapacity. Pravděpodobně bude třeba otevřít další třídu MŠ.

Základní školy

- V Úvalech se nachází 1 plně organizovaná ZŠ, její celková reálná kapacita ZŠ činí 890 žáků. Kapacita ZŠ je v současné době nedostatečná, ZŠ musí zájemce o docházku odmítat.
- Podle střední varianty prognózy bude první třídy ZŠ ve spádovém území v následujících letech navštěvovat cca 130 žáků a do 6. tříd bude docházet také cca 130 žáků.
- Celkově bude dle střední varianty navštěvovat ZŠ cca 1 100 až 1 200 žáků, což je o cca 200 až 300 žáků více než činí aktuální rejstříková kapacita.
- Oproti stávajícímu stavu bude potřeba otevírat 8-9 nových kmenových tříd.
- Dalších cca 700 – 800 dětí školou povinných bude žít v okolních obcích, kde není žádná škola (viz Demografická studie Povýmolí).

2. Metodologie

Prognóza budoucího vývoje populace ve spádovém území využívá tzv. **kohortně-komponentní metodu**. Tato metoda vychází ze stávající věkové struktury obyvatel dle pohlaví a jednotek věku. Každá jednotka věku se vyznačuje svou specifickou mírou úmrtnosti, porodnosti a migrace.

Parametry modelu kohortně-komponentní metody představují věkově specifické míry plodnosti, koeficienty přežití vypočítané z podrobných úmrtnostních tabulek zvlášť pro muže a ženy, migrační saldo po jednotkách věku podle pohlaví.

Prognóza byla zpracována odděleně pro muže a ženy po jednotkách věku s výchozí věkovou strukturou k 30. 6. 2021. Po domluvě se zadavatelem je horizont prognózy stanoven na rok 2042.

Zdroje dat

Sociodemografická studie čerpá z více datových zdrojů. Primárním zdrojem **dat o obyvatelstvu** jsou statistiky vedené Českým statistickým úřadem (ČSÚ). Tyto prameny doplňujeme podle potřeby dalšími statistickými údaji a informacemi poskytnutými zadavatelem.

Aktualizace demografické prognózy

Demografická prognóza představuje výhled do budoucna, platný k aktuálnímu okamžiku a v případě, že se předpokládané trendy skutečně naplní. Doporučujeme proto demografickou prognózu aktualizovat, a to pravidelně **po třech až čtyřech letech**, a navíc za situace, kdy se objeví **nepředvídaná okolnost** – např. změna územního plánu, velký developer, se kterým se nepočítalo, či jiná změna, která ovlivní atraktivnost zdejšího bydlení a škol (např. nový významný zaměstnavatel, nové dopravní napojení na město apod.).

Po dohodě se zadavatelem je demografická studie zpracována v následujících variantách:

1. Nízká varianta pro spádové území.
2. Střední varianta pro spádové území.
3. Vysoká varianta pro spádové území.

Obr. 1 Spádové území

Zdroj: mapy.cz, mapaceska.cz

Poznámka:

Pokud v dalším textu používáme název obce, máme tím na mysli celou obec, včetně všech místních částí.

3. Obyvatelstvo

3.1. Celkový počet obyvatel

Podle ČSÚ žilo ve spádovém území k 31. 12. 2021 **7 035** obyvatel. Tento údaj zahrnuje osoby hlášené k trvalému pobytu a cizince s povolením k dlouhodobému pobytu.

Tab. č. 1 Celkový počet obyvatel, 2021

	Počet obyvatel
Spádové území	7 035

Zdroj: ČSÚ

Poznámka:

Demografická studie a prognóza pracuje s údaji o obyvatelích, kteří mají podle ČSÚ v roce Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB) v daném území obvyklý pobyt. V letech následujících po roce SLDB stav obyvatel navazuje na definitivní výsledky posledního SLDB a je každoročně upravován podle evidence obyvatel (tj. o počty narozených, zemřelých, přistěhovalých a vystěhovalých).

3.2. Hlášené místo bydliště versus obvyklé místo pobytu

Sčítání lidu, bytů a domů v roce 2021 zjišťovalo nejen počet obyvatel s registrovaným bydlištěm, ale i s obvyklým místem bydliště (kde skutečně žili bez ohledu na nahlášení se na úřady). K březnu 2021 dle SLDB žilo ve spádovém území 7 166 obyvatel. Dle statistik ČSÚ mělo k 31. 12. 2021 přihlášené trvalé bydliště 7 035 osob. Počet osob s obvyklým pobytem podle SLDB je tak mírně vyšší než počet obyvatel dle ČSÚ.

Tab. č. 2 Porovnání věkové struktury obyvatel s hlášeným a obvyklým místem pobytu

Věk	a Počet obyvatel s obvyklým pobytem (SLDB březen 2021)	b Počet obyvatel dle ČSÚ (prosinec 2021)	Podíl a/b
Celkem	7 166	7 035	102 %
0-14	1 543	1 566	99 %
15-19	355	378	94 %
20-29	517	535	97 %
30-39	1 066	1 015	105 %
40-49	1 332	1 295	103 %
50-59	782	783	100 %
60-69	673	610	110 %
70-79	613	584	105 %
80+	285	269	106 %

Zdroj: ČSÚ, SLDB

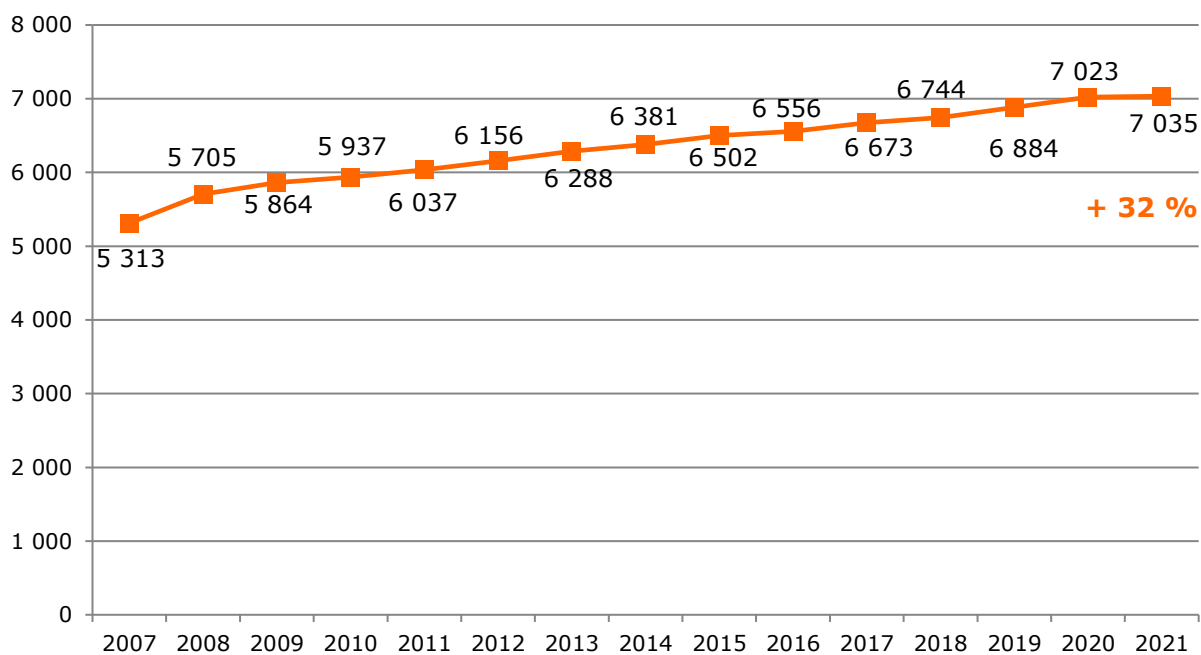
Poznámka:

Vzhledem ke skutečnosti, že obec Úvaly je financována na základě údajů ČSÚ, budeme v dalších analýzách vycházet především z dat ČSÚ o obyvatelích s nahlášeným trvalým/dlouhodobým pobytem.

3.3. Vývoj počtu obyvatel v letech 2007-2021

Počet obyvatel spádového území se mezi lety 2007 až 2021 zvýšil o 1 722 osob, což představuje nárůst o 32 %.

Graf č. 1 Vývoj počtu obyvatel s hlášeným trvalým pobytem

Zdroj: ČSÚ

3.4. Pohyb obyvatel

Jak již bylo uvedeno výše, počet obyvatel spádového území se od konce roku 2007 do konce roku 2021 zvýšil o 1 722 osob. K růstu počtu obyvatel přispíval především migrační přírůstek, který v posledních pěti letech činil v průměru cca 100 osob ročně. S kladným migračním saldem souvisí i kladný přirozený přírůstek (rozdíl mezi počtem narozených a počtem zemřelých).

Tab. č. 3 Pohyb obyvatel, spádové území, 2007-2021

	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek stěhováním	Celkový přírůstek	Stav k 31.12.
2007	67	69	352	127	225	223	5 313
2008	87	61	487	121	366	392	5 705
2009	96	58	274	153	121	159	5 864
2010	90	59	217	175	42	73	5 937
2011*	89	55	213	170	43	77	6 037
2012	98	61	261	179	82	119	6 156
2013	85	55	272	170	102	132	6 288
2014	85	57	254	189	65	93	6 381
2015	90	57	257	169	88	121	6 502
2016	81	57	258	228	30	54	6 556
2017	78	53	286	194	92	117	6 673
2018	78	61	234	180	54	71	6 744
2019	85	59	259	145	114	140	6 884
2020	78	59	309	189	120	139	7 023
2021*	94	71	323	193	130	153	7 035
Ø2017-21	83	61	282	180	102	124	6 872

Zdroj: ČSÚ

*V letech 2011 a 2021 data upravena o výsledky sčítání obyvatel.

Demografická situace spádového území se liší od demografické situace Středočeského kraje a ČR. Míra porodnosti spádového území je ve srovnání se Středočeským krajem i ČR nadprůměrná, míra úmrtnosti je zde naopak nižší než v kraji a ČR. Nadprůměrné hodnoty dosahuje i míra přírůstku stěhováním.

Tab. č. 4 Relativní pohyb obyvatel ve spádovém území

Počet událostí na 1 000 obyvatel, průměr za roky 2017-21

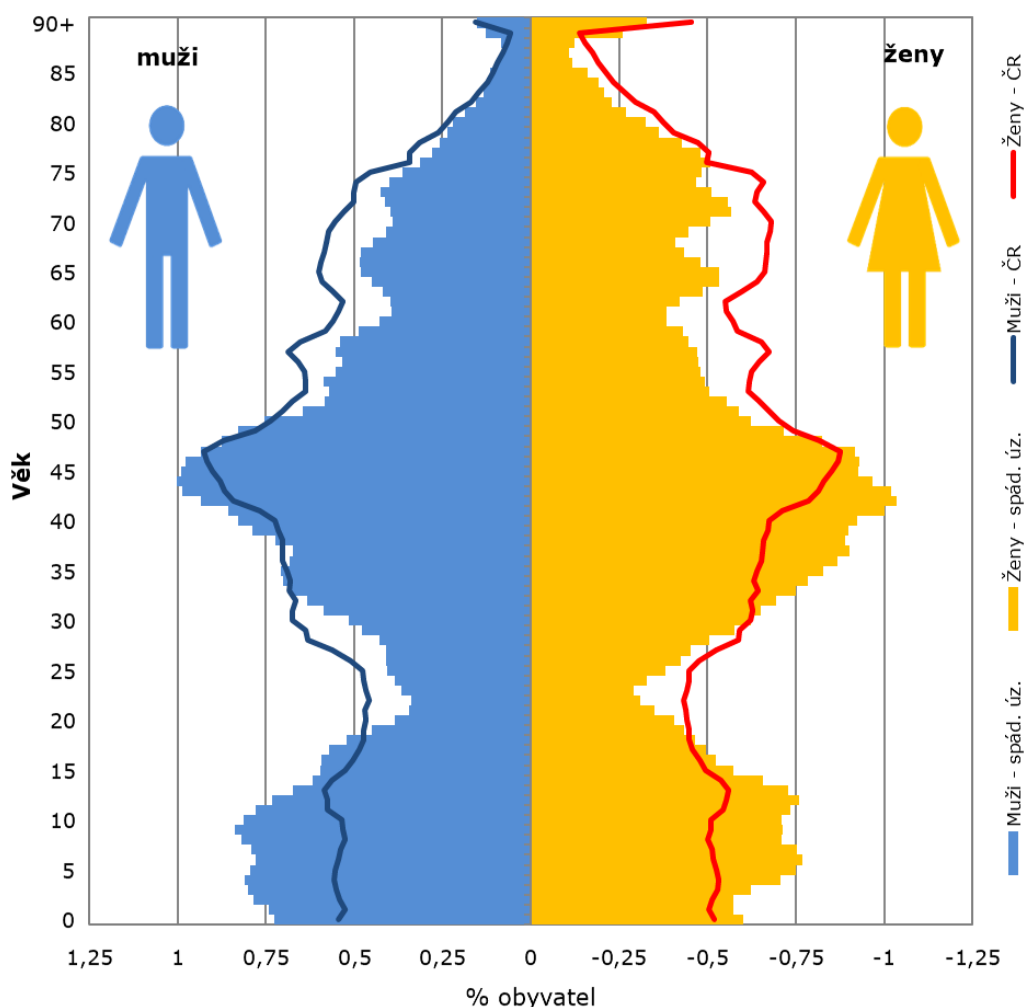
	Míra porodnosti	Míra úmrtnosti	Míra přistěhovaných	Míra vystěhovaných	Míra přírůstku stěhováním
Spádové území	12,0	8,8	41,0	26,2	14,8
Středočeský kraj	10,9	10,6	-	-	10,4
Česká republika	10,6	11,4	-	-	3,5

Zdroj: ČSÚ; *U spádového území je započítáno i stěhování v rámci spádového území. U kraje/ČR zveřejňuje ČSÚ stěhování pouze mimo kraj/ČR. Proto je zde neuvádíme. Relevantní je celkové saldo migrace.

3.5. Pohlaví a věk obyvatel

Strom života graficky znázorňuje věkovou strukturu obyvatelstva spádového území a ukazuje srovnání s věkovou strukturou obyvatel ČR v rozdělení dle pohlaví. Muži tvoří 49 % z celkového počtu obyvatel spádového území. Ženy v populaci obvykle tvoří většinu (především kvůli vyšší naději dožití).

Graf č. 2 Strom života, spádové území 2021

Zdroj: ČSÚ

Věková struktura obyvatel spádového území se výrazně liší od věkové struktury ČR.

- Ve spádovém území jsou nadprůměrně zastoupeny děti a mladí lidé do 20 let věku.
- Nadprůměrně jsou zastoupeny ženy ve věku 30-50 let a muži ve věku 40-50 let.
- Podprůměrný podíl na obyvatelstvu spádového území mají lidé starší 50 let, muži ve věku 20-30 let a ženy ve věku 20-25 let.

Populace spádového území je v porovnání se Středočeským krajem i ČR **výrazně mladší**. Na 100 dětí do 15 let zde připadá 75 seniorů starších 65 let, ve Středočeském kraji je to 105 seniorů.

Tab. č. 5 Srovnání skladby obyvatelstva podle věku – rok 2021

	Obyvatelstvo ve věku			Celkem	% obyvatel ve věku			Index stáří
	0-14	15-64	65 a více		0-14	15-64	65 a více	
Spádové úz.	1 566	4 295	1 174	7 035	22 %	61 %	17 %	75
Středočeský k.	248 521	876 292	262 011	1 386 824	18 %	63 %	19 %	105
Česká rep.	1 693 408	6 654 190	2 169 109	10 516 707	16 %	63 %	21 %	128

Zdroj: ČSÚ, stav k 31. 12. 2021

Poznámka:

Index stáří udává poměr osob starších 65 let k počtu osob ve věku 0-14 let, vynásobený 100.

4. Parametry prognózy vývoje obyvatelstva

Budoucí vývoj počtu a struktury obyvatelstva závisí na čtyřech faktorech:

- na současné struktuře obyvatel podle věku a pohlaví (východisko),
- na vývoji porodnosti,
- na vývoji úmrtnosti,
- na vývoji migrace.

Statistické upozornění:

Je třeba upozornit, že prognóza je platná pouze za podmínky, že nastanou předpokládané trendy popsané níže. Z tohoto důvodu počítáme s variantními řešeními zohledňujícími mimo jiné i různé modely budoucí bytové výstavby.

4.1. Současná struktura obyvatel

Prognóza vychází ze struktury obyvatel podle pohlaví a věku k 30. 6. 2021, evidované ČSÚ. Zahrnuje obyvatele s trvalým či dlouhodobým pobytem ve spádovém území (tedy včetně cizinců).

4.2. Plodnost

Při tvorbě prognostických modelů zohledňujeme u plodnosti dva základní parametry:

- budoucí úroveň plodnosti, která je vyjádřena úhrnnou plodností
- plodnost žen v závislosti na jejich věku, tj. věkový profil plodnosti

Úhrnná plodnost

Úhrnná plodnost udává průměrný počet potomků narozených jedné ženě. Na 1 matku žijící ve spádovém území připadá v průměru 1,89 narozených dětí (průměr za poslední 3 roky), což je vyšší hodnota, než kolik činí úhrnná plodnost Středočeského kraje i ČR.

Tab. č. 6 Úhrnná plodnost

	Průměr 2016-2018	Průměr 2019-2021
Spádové území	1,64	1,89
Středočeský kraj	1,73	1,79
Česká republika	1,68	1,74

Zdroj: ČSÚ

Parametry plodnosti pro prognózu

Úhrnná plodnost se bude v budoucnu odvíjet od intenzity nové výstavby, resp. migrace. Střední varianta pro spádové území předpokládá, že se úhrnná plodnost v příštích letech oproti současné úrovni výrazně nezmění, ale ve srovnání se Středočeským krajem či ČR bude nadále mírně nadprůměrná.

Tab. č. 7 Varianty vývoje úhrnné plodnosti použité v prognóze

Varianta	2022-26	2027-31	2032-36	2037-42
Spádové území – nízká v.	1,80	1,75	1,75	1,75
Spádové území – střední v.	1,90	1,85	1,85	1,85
Spádové území – vysoká v.	2,00	1,95	1,95	1,95

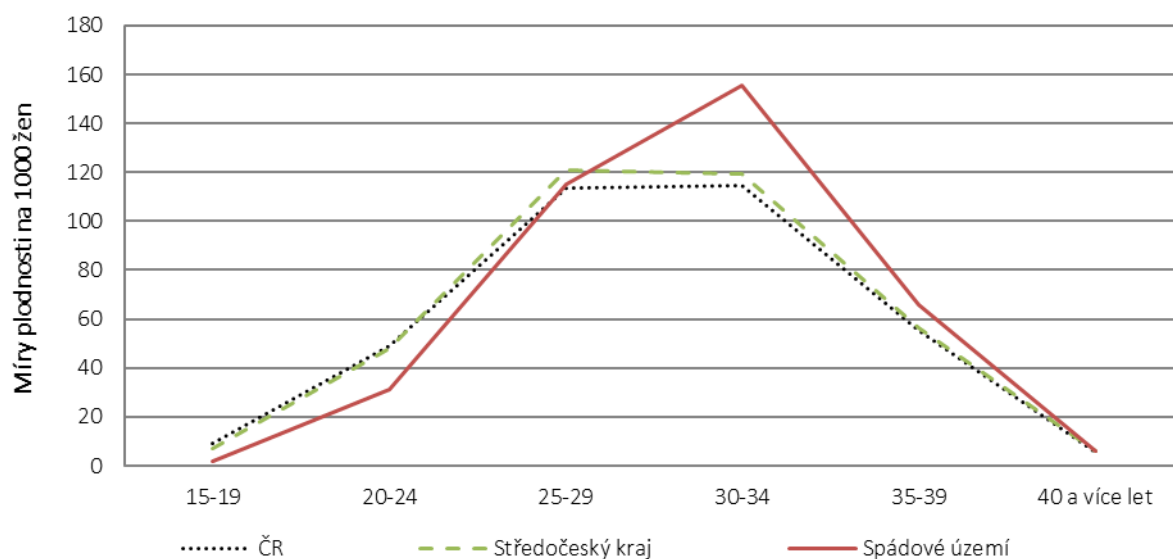
Zdroj: ČSÚ, odhad Výzkumy Soukup

Míra plodnosti podle věku matky

Pro účely prognózy budoucího demografického vývoje je důležitá jak celková úhrnná plodnost, tak i její věkový profil (věk žen rodiček). Z níže uvedeného grafu je patrné, že ve spádovém území se nejvíce dětí rodí ženám v rozmezí 30-34 let.

Pro stanovení prognózy budoucího vývoje plodnosti budeme používat věkový profil plodnosti ve spádovém území. Přitom předpokládáme, že se bude věk matek při narození dítěte mírně zvyšovat, ovšem výrazně pomaleji, než tomu bylo na přelomu 20. a 21. století.

Graf č. 3 Míry plodnosti podle věku matky, 2019-21

Zdroj: ČSÚ, výpočet Výzkumy Soukup

4.3. Úmrtnost

Pro odhad úmrtnosti vycházíme z podrobných úmrtnostních tabulek pro muže a ženy za období 2020-2021, vypočítaných pro Středočeský kraj.

Tab. č. 8 Střední délka života při narození, Středočeský kraj

	Muži	Ženy
2020-2021 – současný stav	75,1	80,9
Prognóza	75,1	80,9

Zdroj: ČSÚ, odhad Výzkumy Soukup

4.4. Migrace

Na regionální úrovni je budoucí vývoj často ovlivněn spíše migrací než porodností či úmrtností. Odhadování budoucí migrace je velmi komplikované. Na lokální úrovni může mít na migraci vliv tolik aspektů, že není možné je všechny předvídat¹. Nezohledněním migrace bychom se ale mohli dopustit většího zkreslení, než když započítáme jakkoliv její ne zcela přesný odhad.

Bytová výstavba

Dle údajů ČSÚ se ve spádovém území mezi lety 2012–2021 postavilo 267 bytů.

Tab. č. 9 Počet dokončených bytů za posledních 10 let

Rok	Spádové území
2012	11
2013	31
2014	33
2015	33
2016	10
2017	31
2018	4
2019	72
2020	42
2021	0
Celkem	267
Roční ø 2017-21	30

Zdroj: ČSÚ

¹ Jak se bude vyvíjet ekonomická situace, zda bude zájem o bydlení v obci, jak se z pohledu migrace budou chovat rozvedení, zda se plánovaná výstavba nezpозdí...

Odhad budoucí migrace

Pro odhadování budoucí úrovně migrace jsme sestavili vlastní model, který bere v úvahu atraktivitu spádového území pro bydlení, dostupnost bydlení, budoucí developerské projekty a poptávku po bydlení mezi stávajícími obyvateli obcí.

Budoucí migraci ve spádovém území ovlivní následující aspekty:

- **Atraktivita území pro bydlení**

Spádové území leží v centrální části Středočeského kraje cca 30 km od Prahy. Vzhledem ke geografické poloze a dobré dopravní dostupnosti hlavního města se jedná o vyhledávanou lokalitu k bydlení. Počet obyvatel této lokality se díky vysokému migračnímu saldu v posledních letech výrazně zvýšil.

- **Bytová výstavba**

Jak je uvedeno výše, v minulých letech probíhala v Úvalech probíhala intenzivní výstavba. V příštích letech se předpokládá další nárůst výstavby, staví se zde developerské i individuální projekty. Největším rozvojovým projektem je výstavba v lokalitě Hostín v Úvalech, která zahrnuje až 1 000 bytových jednotek (BJ). Plánováno je i několik dalších méně rozsáhlých projektů developerské i individuální výstavby. Ve střední variantě předpokládáme realizaci cca 1 350 BJ. Vysoká varianta počítá až s cca 1 700 BJ. Nízká varianta počítá s výstavbou cca 1 015 BJ, tj. zhruba 75 % všech známých záměrů. Údaje o předpokládané výstavbě ve spádovém území poskytl zadavatel, vztahují se k prosinci 2022.

- **Vnitřní poptávka po bydlení**

Počet mladistvých, kteří se budou stěhovat od rodičů, bude ve spádovém území v příštích letech vyšší než počet zemřelých. Vznikne tak převis poptávky bytů nad nabídkou. Vzhledem k atraktivitě území předpokládáme, že většina uvolněných kapacit v této lokalitě bude obsazena.

Tab. č. 10 Odhad salda migrace pro roky 2022-2042

Varianta	2022-26	2027-31	2032-36	2037-42	Celkem
Spádové území – nízká v.	800	790	560	280	2 430
Spádové území – střední v.	1 010	1 015	750	400	3 175
Spádové území – vysoká v.	1 230	1 250	940	530	3 950

Zdroj: odhad Výzkumy Soukup

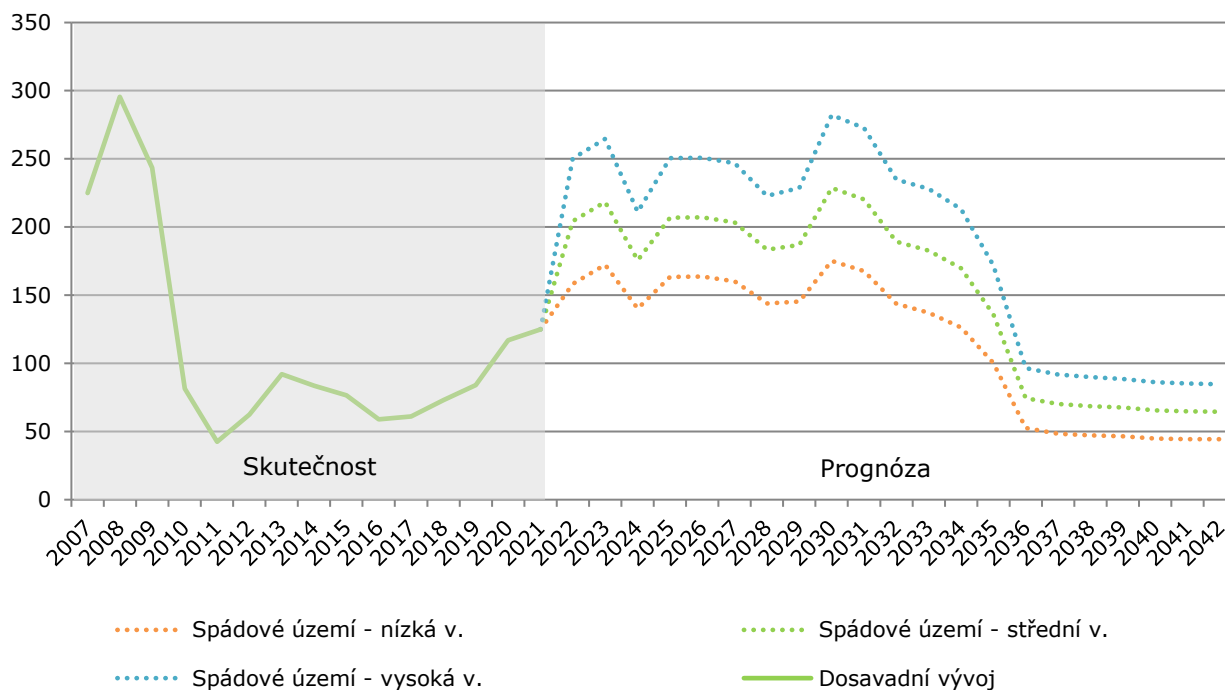
Střední varianta migrace pro spádové území předpokládá, že v letech 2022 až 2042 dosáhne saldo migrace cca 3 175 osob.

Vysoká varianta migrace počítá se saldem migrace na úrovni cca 3 950 osob.

Nízká varianta migrace odhaduje saldo migrace na cca 2 430 osob.

Předpokládaný vývoj migračního přírůstku ve spádovém území ukazuje níže uvedený graf. Vývoj migrace bude záviset na skutečném rozsahu předpokládané výstavby.

Graf č. 4 Přírůstek stěhováním pozorovaný v letech 2007-2021 a prognózovaný (spádové území)

Zdroj: ČSÚ, odhad Výzkumy Soukup

Poznámka:

Na výši migrace mají vliv jak vnitřní faktory (např. nabídka pozemků k výstavbě, regulace...), tak i ekonomická situace obyvatel či bytová výstavba. Doporučujeme proto situaci monitorovat a provádět pravidelnou aktualizaci demografické studie.

Věková struktura migrace

Do prognózy vývoje věkové struktury obyvatel započítáváme jak celkovou intenzitu migrace, tak i věkový profil přistěhovalých a vystěhovalých osob za roky 2019 až 2021.

Z přehledu je jasné patrné, že do spádového území se stěhují především lidé ve věku 30-34 let, často i s dětmi. Mezi vystěhovalými ve středním produktivním věku (25-44 let) žádná věková kategorie výrazně nepřevažuje.

Tab. č. 11 Věková struktura migrace, 2016-2021

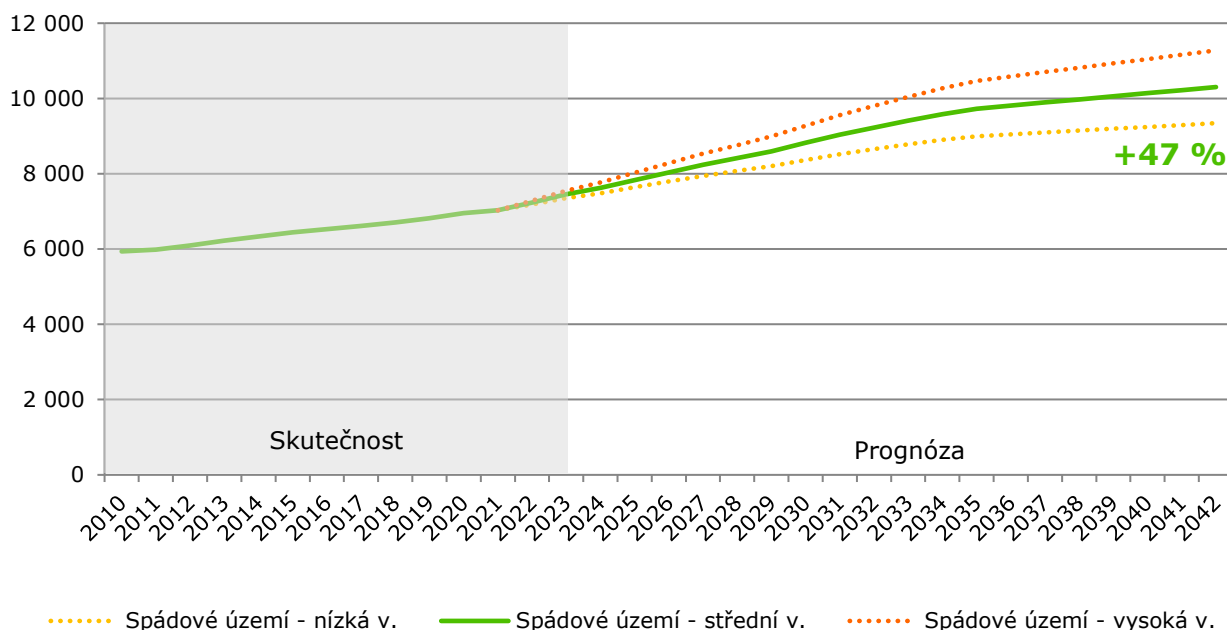
Věk	Přistěhovalí	Vystěhovalí
0-4	17 %	13 %
5-9	9 %	10 %
10-14	4 %	6 %
15-19	4 %	4 %
20-24	4 %	5 %
25-29	11 %	11 %
30-34	17 %	10 %
35-39	13 %	11 %
40-44	7 %	10 %
45-49	5 %	6 %
50-54	3 %	4 %
55-59	2 %	2 %
60-64	2 %	2 %
65-69	1 %	2 %
70-80	2 %	2 %
80+	1 %	1 %
Celkem	100 %	100 %

Zdroj: ČSÚ

5. Výsledky demografické prognózy

Na základě výše uvedených parametrů byl proveden modelový výpočet vývoje počtu a struktury obyvatel spádového území. Dle střední varianty prognózy bude v roce 2042 ve spádovém území žít cca 10,3 tis. obyvatel, což je o cca 3,3 tis. obyvatel více než nyní.

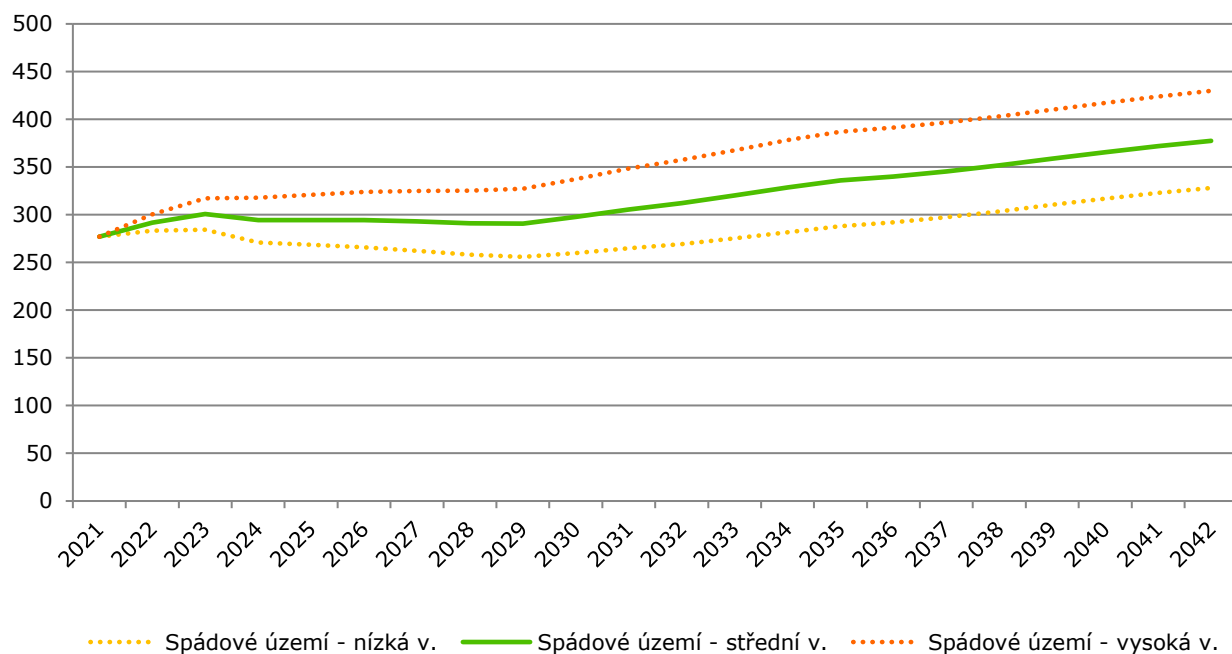
Graf č. 5 Vývoj celkového počtu obyvatel

Zdroj: výpočet Výzkumy Soukup

Počet dětí do dvou let věku trvale bydlících ve spádovém území se bude do roku 2030 pohybovat kolem 300. Do roku 2042 vzroste na cca 380.

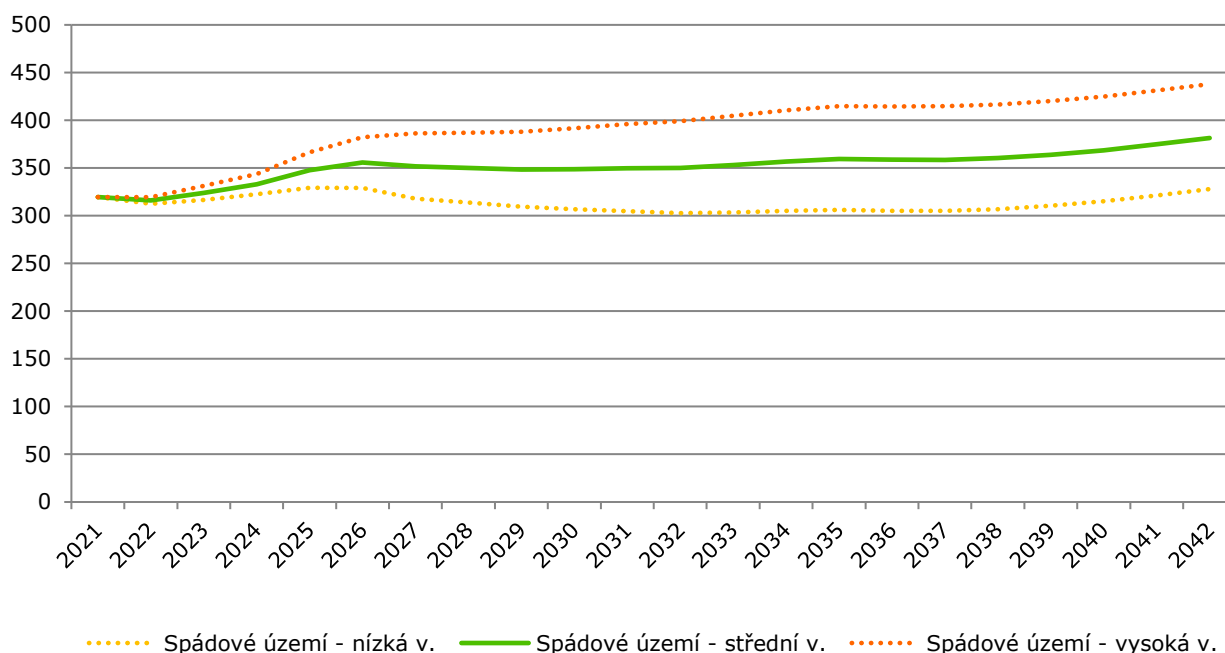
Graf č. 6 Vývoj počtu dětí do dvou let věku

Zdroj: výpočet Výzkumy Soukup

Počet **tří až pětiletých dětí**, tj. potenciálních žáků MŠ, se bude v příštích letech pohybovat kolem 350.

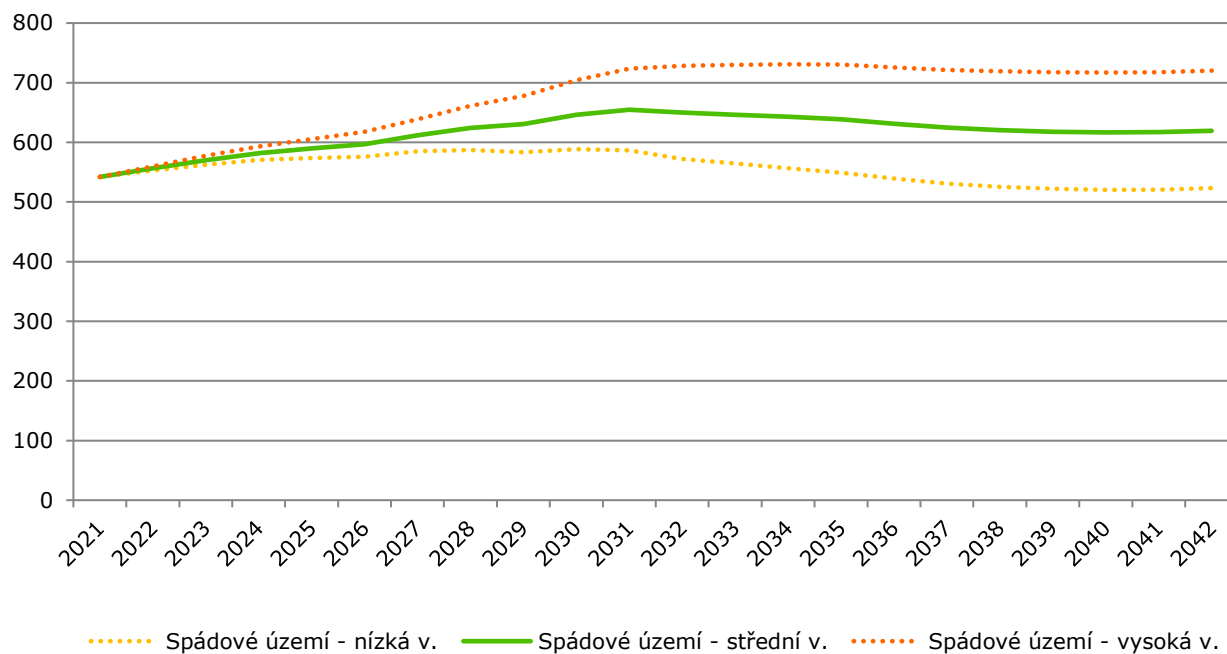
Graf č. 7 Vývoj počtu dětí ve věku 3-5 let

Zdroj: výpočet Výzkumy Soukup

Počet dětí ve věku prvního stupně základní školní docházky, tzn. ve věku 6-10 let, vzroste do roku 2030 na cca 650. Do roku 2042 mírně klesne (na cca 620).

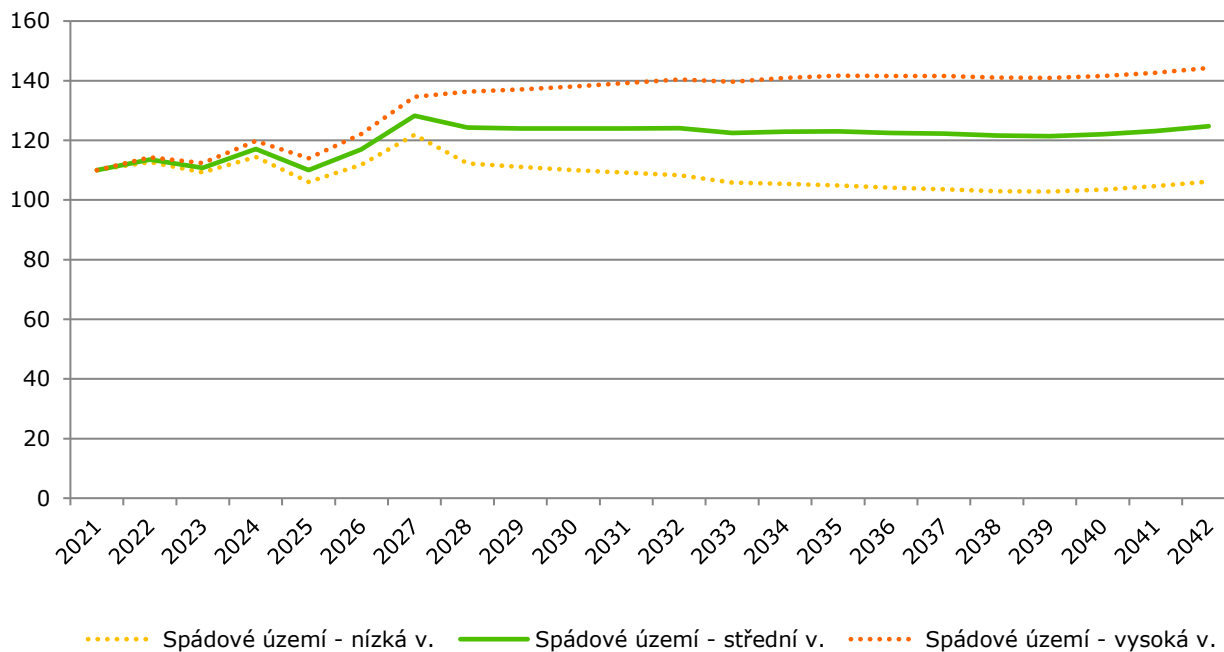
Graf č. 8 Vývoj počtu dětí ve věku 6-10 let

Zdroj: výpočet Výzkumy Soukup

Pro doplnění uvádíme i orientační odhad počtu **šestiletých** dětí. Jejich počet se bude v příštích letech pohybovat kolem 120.

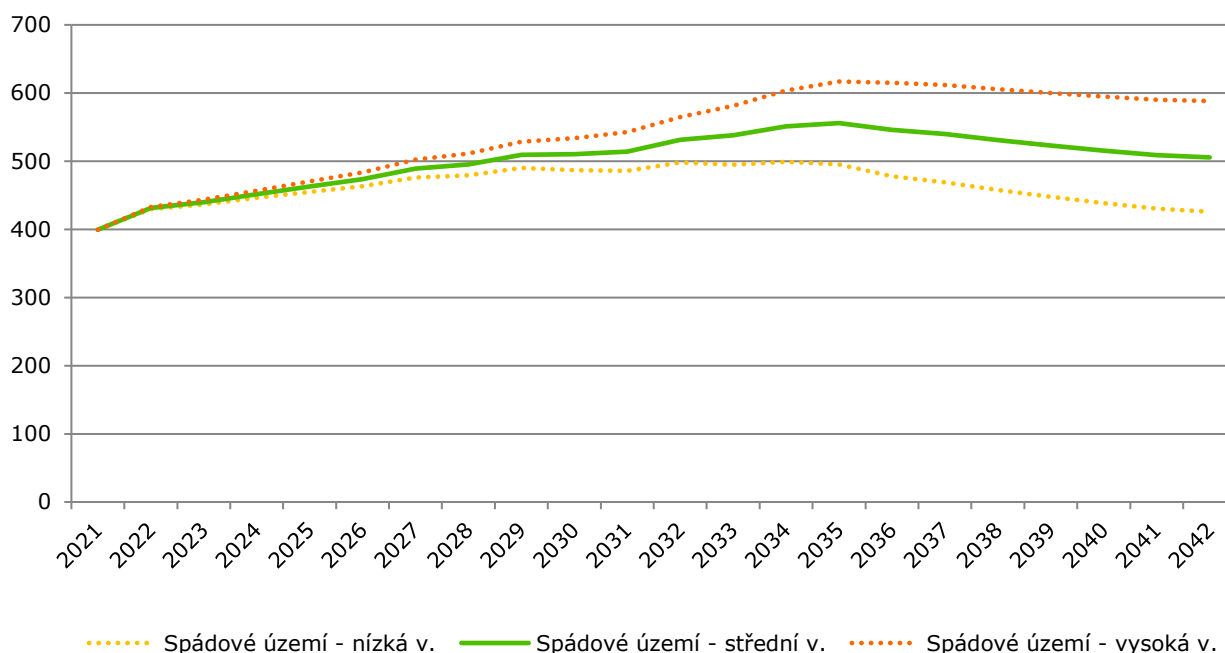
Graf č. 9 Vývoj počtu šestiletých dětí

Zdroj: výpočet Výzkumy Soukup

Počet dětí ve věku druhého stupně ZŠ (11–14 let) vzroste do roku 2035 na cca 560. Poté mírně klesne (na cca 500 v roce 2042).

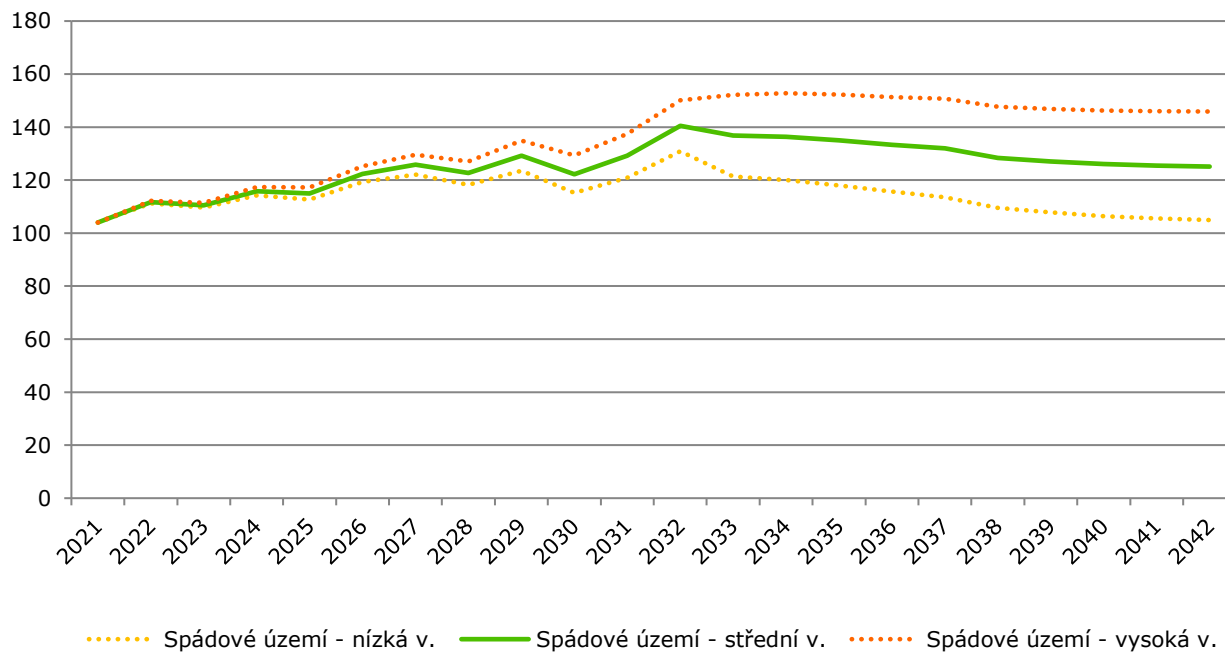
Graf č. 10 Vývoj počtu dětí ve věku 11-14 let

Zdroj: výpočet Výzkumy Soukup

Pro doplnění uvádíme i **počet jedenáctiletých dětí**, tedy potenciálních žáků šestých tříd. Jejich počet se bude v následujících letech pohybovat mezi 120 a 140.

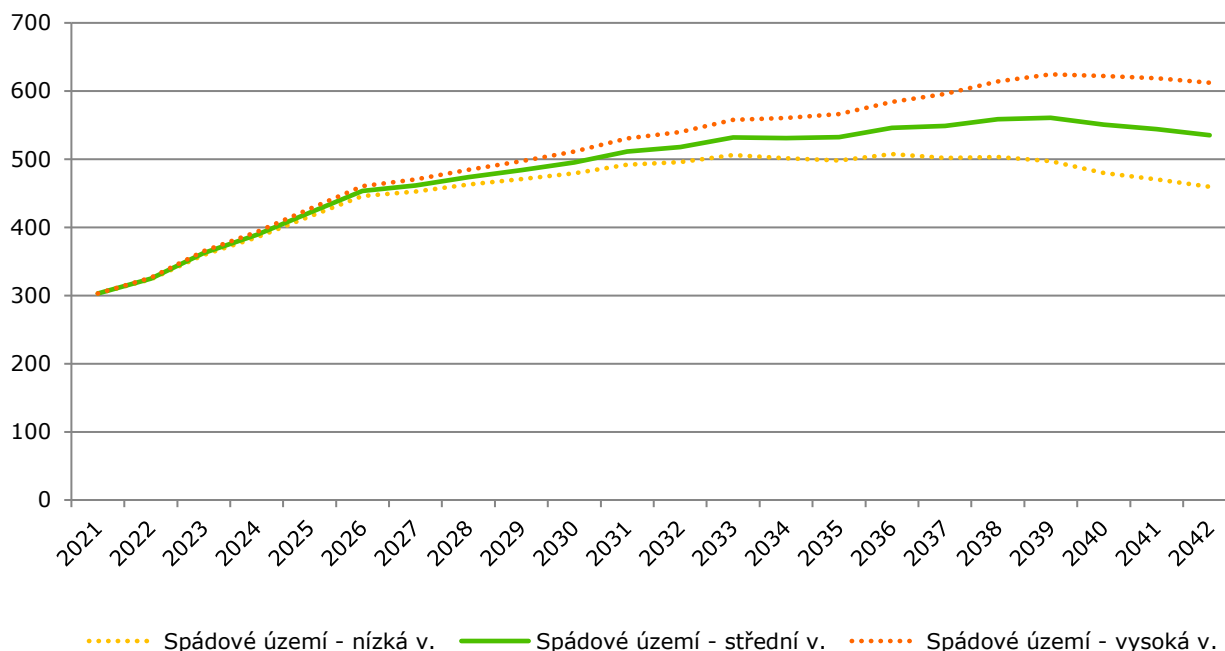
Graf č. 11 Vývoj počtu jedenáctiletých dětí

Zdroj: výpočet Výzkumy Soukup

Počet osob ve věkové kategorii **15-18 let** v příštích letech vzroste. Na konci prognózovaného období bude ve spádovém území žít cca 560 osob tohoto věku.

Graf č. 12 Vývoj počtu obyvatel ve věku 15-18 let

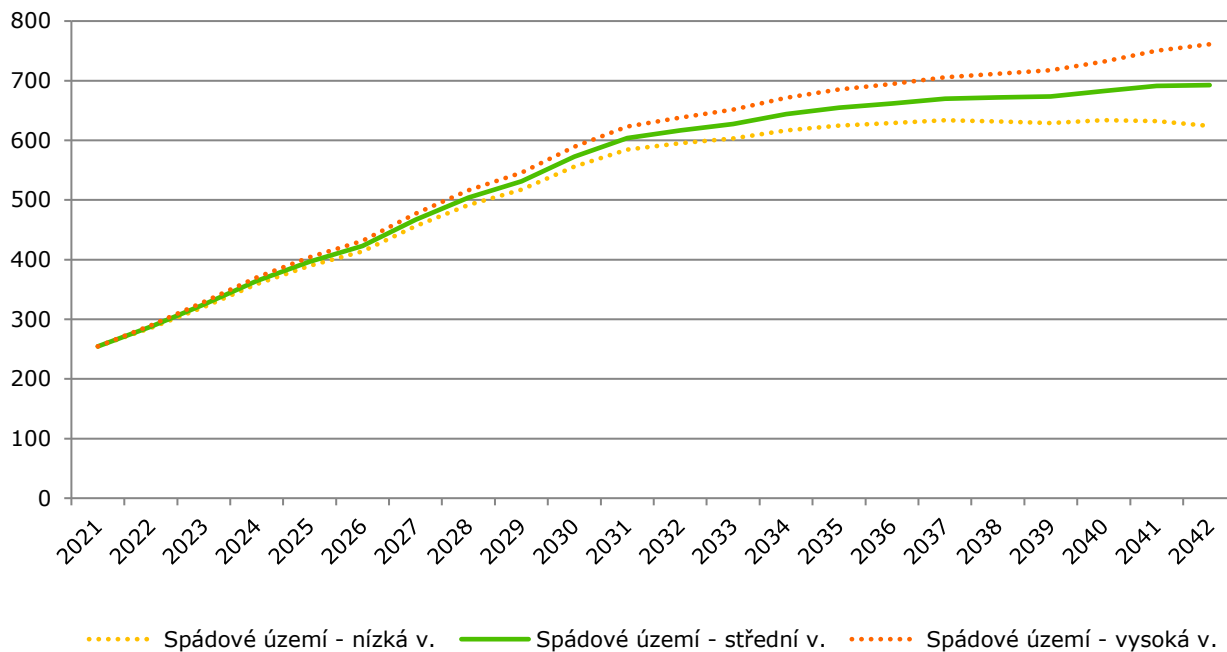
Zdroj: výpočet Výzkumy Soukup

Poznámka:

Lze předpokládat, že vzroste počet dětí navštěvujících střední školu a zvýší se i poptávka po volnočasových aktivitách, které baví současnou mladou generaci.

Výrazný růst očekáváme v případě osob ve věkové skupině **19-23 let**. Ve spádovém území vzroste jejich počet ze současných cca 250 na cca 700 v roce 2042.

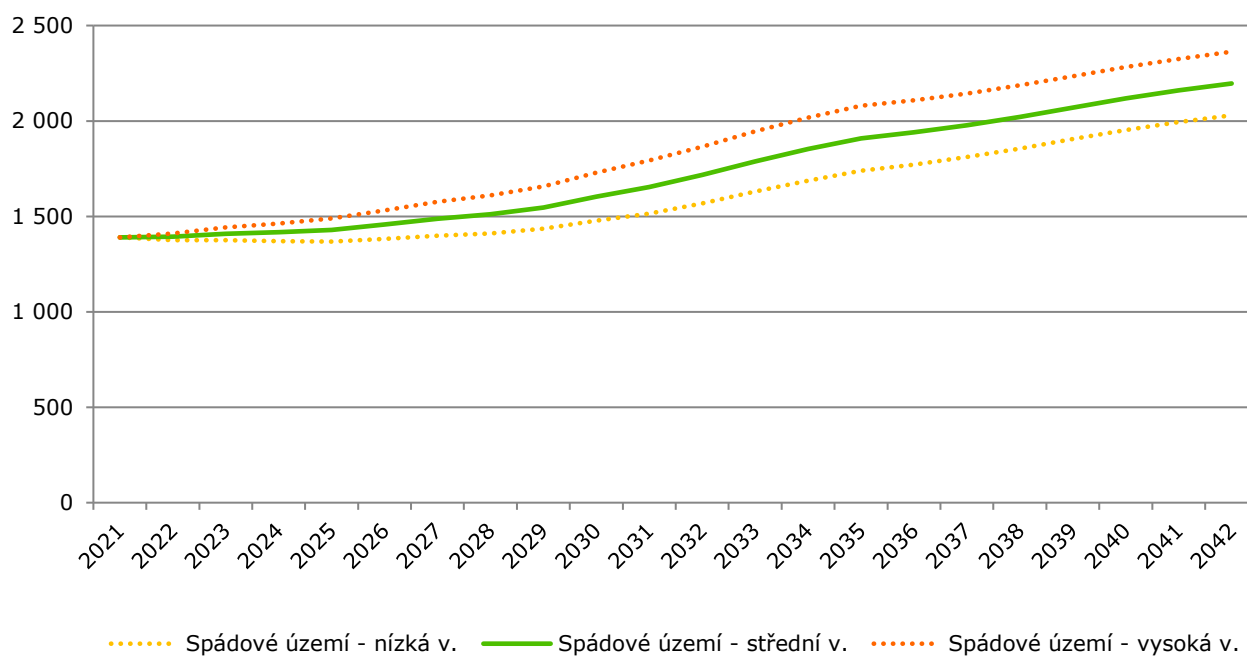
Graf č. 13 Vývoj počtu obyvatel ve věku 19-23 let

Zdroj: výpočet Výzkumy Soukup

Počet obyvatel spádového území **ve věku 24-39 let** se bude postupně zvyšovat. Na konci sledovaného období bude ve spádovém území žít cca 2 200 osob této věkové kategorie.

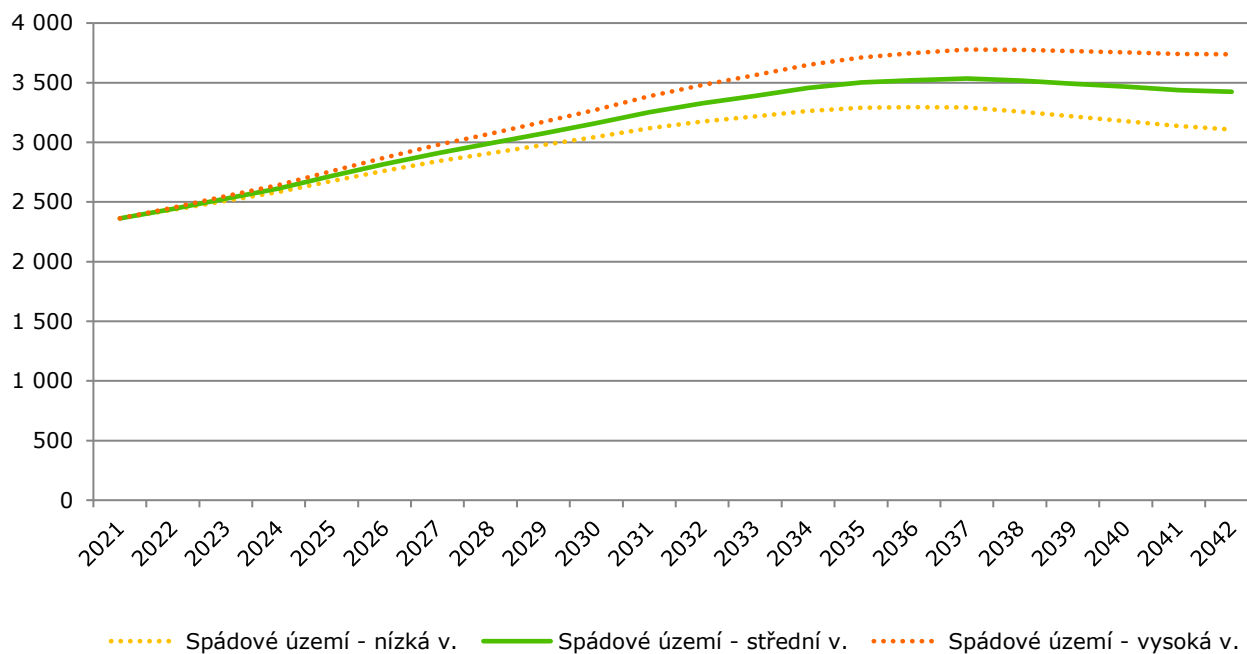
Graf č. 14 Vývoj počtu obyvatel ve věku 24-39 let

Zdroj: výpočet Výzkumy Soukup

Nárůst počtu obyvatel očekáváme i v případě osob ve věkové skupině **40-64 let**. Po roce 2035 zde bude trvale bydlet cca 3 500 osob tohoto věku.

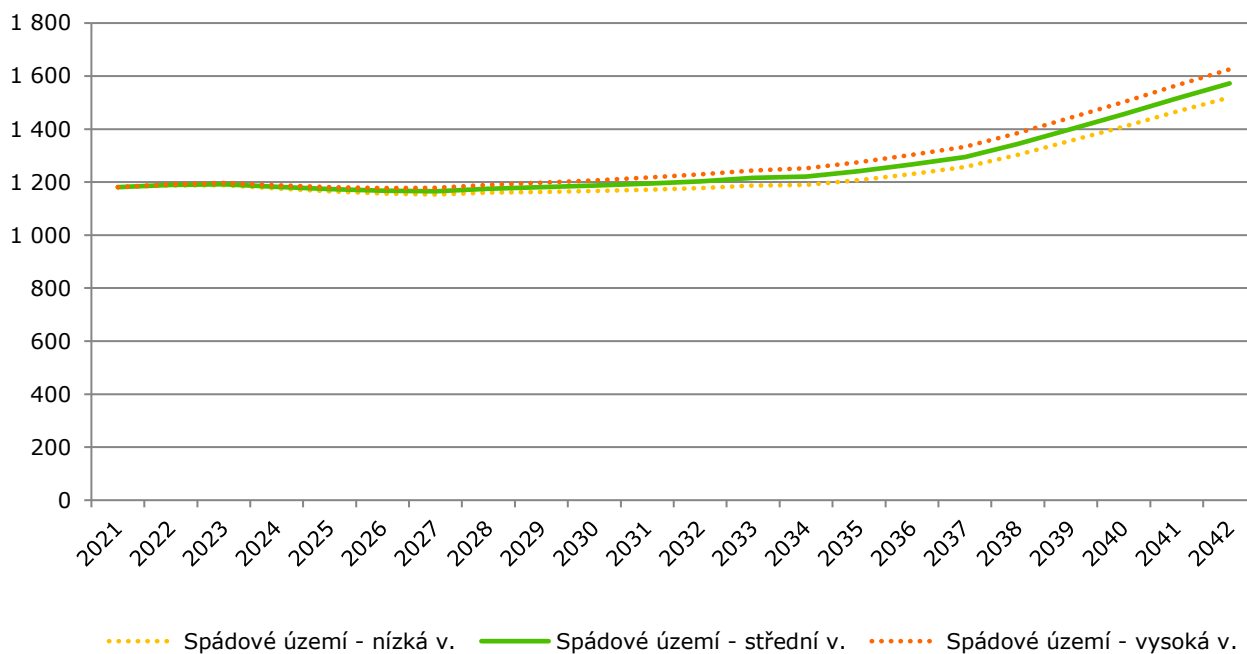
Graf č. 15 Vývoj počtu obyvatel ve věku 40-64 let

Zdroj: výpočet Výzkumy Soukup

Počet seniorů starších 65 let se bude po roce 2030 postupně zvyšovat. Ze současných cca 1 200 vzroste do roku 2042 na cca 1 600.

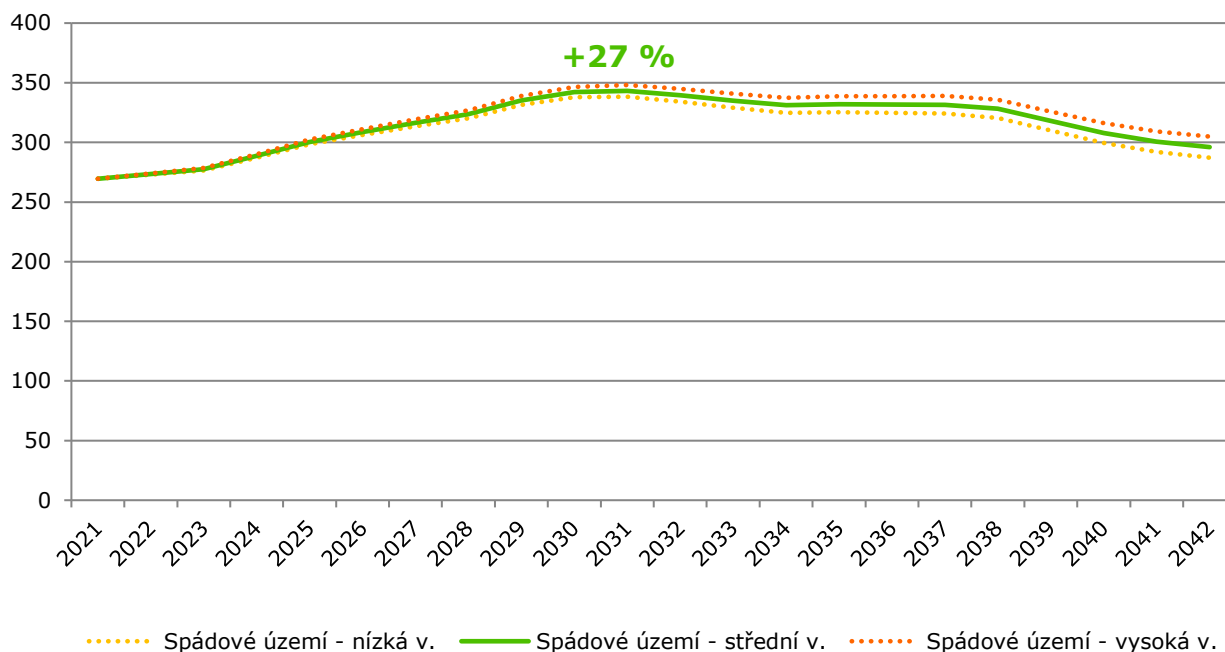
Graf č. 16 Vývoj počtu obyvatel starších 65 let

Zdroj: výpočet Výzkumy Soukup

Obyvatelé ve věku **nad 80 let** tvoří kvůli specifickým požadavkům a potřebám, které s vyšším věkem souvisí, zvláště sledovanou podskupinu seniorů. Ve spádovém území lze v následujících letech očekávat nárůst jejich počtu. Do roku 2030 se jejich počet zvýší na cca 340, což je o cca 70 osob více než v současné době.

Graf č. 17 Vývoj počtu obyvatel starších 80 let

Zdroj: ČSÚ, výpočet Výzkumy Soukup

Poznámka:

Nárůst počtu seniorů bude mít významný vliv na požadavky v oblasti zdravotnictví, sociálních služeb a bezbariérovosti. Vzroste poptávka po sociálních službách a zdravotních službách a zvýší se požadavky na bezbariérovost veřejných prostranství.

6. Plánování kapacit škol

6.1. Mateřské školy

Ve spádovém území aktuálně působí 3 MŠ zřízené samosprávou. Jejich celková registrovaná kapacita činí 277 dětí, reálná kapacita je nižší (265 dětí). K září 2022 byla kapacita MŠ ve spádovém území naplněná, zapsáno v nich bylo 265 dětí. Jedenáct zájemců o docházku do MŠ, starších 3 let a splňujících kritéria spádovosti, bylo odmítnuto. Plánováno je navýšení kapacit MŠ o 50 míst.

Tab. č. 12 Kapacita MŠ ve spádovém území

	Rejstříková kapacita	Reálná kapacita	Počet dětí v MŠ ve školním roce 2022/23	Odmítnuto zájemců 2022/23*
Spádové území (3 MŠ)	277	265	265	11

*Zdroj: Databáze MŠMT, zástupci zadavatele, k 1. 9. 2022; *splňující kritéria věku a spádovosti*

V polovině roku 2022 mělo ve spádovém území hlášeno trvalé bydliště 322 dětí ve věku 3-5 let. Místní MŠ mělo zájem navštěvovat 276 dětí starších tří let. Podíl dětí ucházejících se o umístění v MŠ tak činil 86 % z celkového počtu tří až pětiletých dětí s trvalým bydlištěm ve spádovém území (index návštěvnosti). MŠ ve spádovém území pravděpodobně nenavštěvují všechny děti, které zde trvale žijí, proto je index návštěvnosti nižší než 100 %.

Tab. č. 13 Porovnání počtu dětí v MŠ a dětí trvale bydlících ve spádovém území

	2020/21	2021/22	2022/23
Počet zájemců o MŠ (navštěvující + odmítnutí)*	265	273	276
Počet dětí ve věku 3-5 let s trvalým bydlištěm ve spádovém území	307	320	322
Index návštěvnosti	86 %	85 %	86 %

*Zdroj: zástupci zadavatele, ČSÚ, Výzkumy Soukup; *Odmítnutí starší 3 let ze spádového území.*

Poznámka:

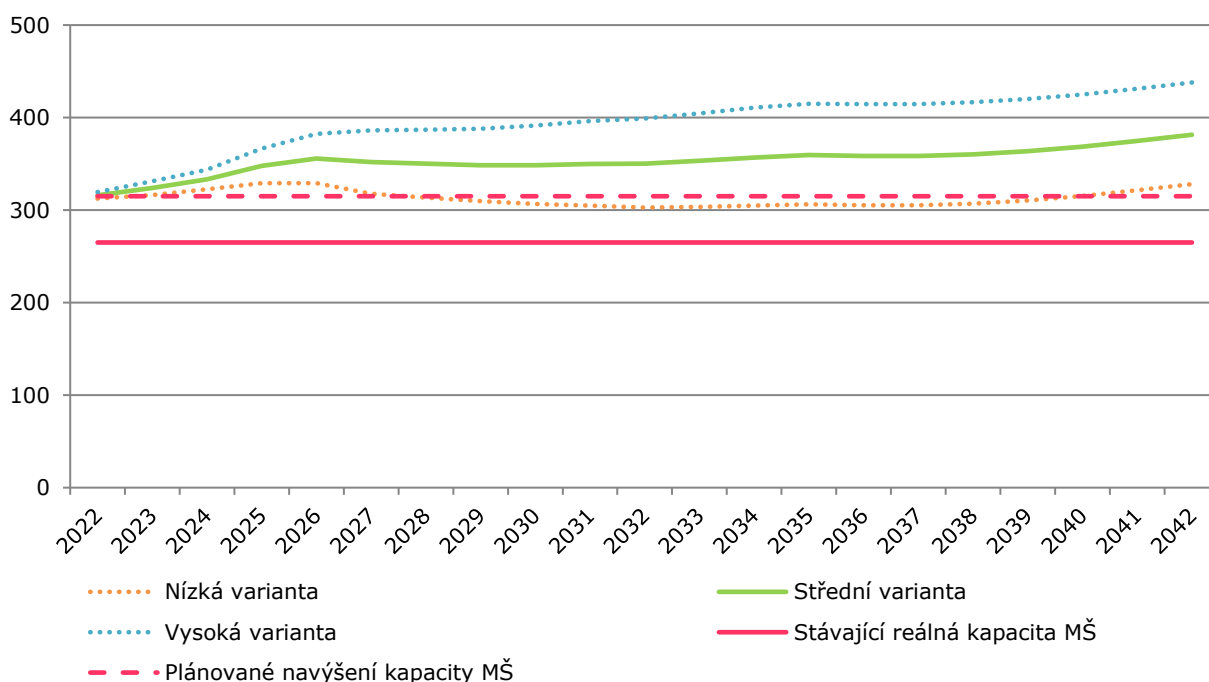
Index návštěvnosti udává poměr počtu zájemců o docházku do MŠ k počtu dětí s trvalým bydlištěm ve spádové oblasti v daném věku. Vyjadřuje se v procentech. Index vypočítaný pro spádové území je relativně nízký. Důvodem není nezáměr o docházku do místní MŠ, ale nedostatečná kapacita MŠ. Zájemci o docházku tak musí navštěvovat MŠ mimo spádové území.

Pro kolik dětí plánovat místa ve školkách?

Pro plánování kapacit MŠ předpokládáme, že MŠ budou navštěvovat všechny děti ve věku 3-5 let, které ve spádovém území trvale bydlí.

V současné době je kapacita MŠ ve spádovém území nedostatečná. Počet zájemců o docházku do MŠ se bude v příštích letech pohybovat nad úrovní navýšené kapacity (315 míst), do roku 2042 se zvýší až na cca 380.

Graf č. 18 Odhad vývoje počtu dětí ucházejících se o MŠ ve spádovém území*

Zdroj: Výzkumy Soukup; *Index návštěvnosti 100 %

6.2. Základní školy

Ve spádovém území působí plně organizovaná **ZŠ** zřízená místní samosprávou. Její rejstříková kapacita činí 890 žáků. 1.9.2022 byla kapacita dočasně navýšena na 950 z důvodu přijímání uprchlíků z Ukrajiny. Výjimka je udělena s omezenou platností do srpna 2023. K 30. 9. 2022 navštěvovalo ZŠ 936 žáků. Kapacita školy byla výjimkou navýšena na Zhruba 50 zájemců o docházku na ZŠ bylo odmítnuto. Kapacita ZŠ je tedy už nyní nedostačující.

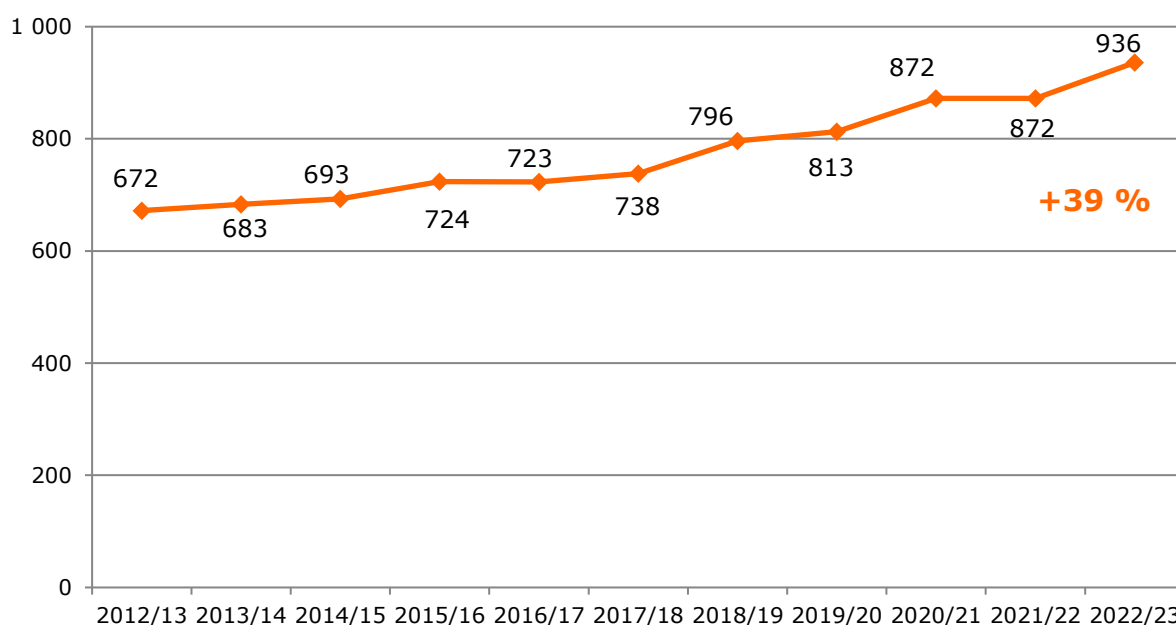
Tab. č. 14 Kapacita a počty žáků ZŠ ve spádovém území

	Rejstříková kapacita	Reálná kapacita	Počet žáků školní rok 2022/23	Počet odmítnutých žáků 2022/23
Spádové území (1 ZŠ)	890/940*	cca 900	936	cca 50

*Zdroj: Databáze MŠMT, zástupci zadavatele, * Dočasné navýšení na 950 z důvodů přijímání uprchlíků z Ukrajiny*

Celkový počet žáků ZŠ ve spádovém území od roku 2012 do roku 2022 vzrostl o 264 žáků, tj. o 39 %.

Graf č. 19 Vývoj počtu žáků ZŠ

Zdroj: zástupci zadavatele

Porovnání kapacity ZŠ a počtu dětí

Ve spádovém území mělo v posledních třech letech přihlášeno trvalé bydliště v průměru 111 dětí ve věku 6 let. Průměrný počet žáků v prvních třídách ZŠ činil 110. Index návštěvnosti prvních tříd činí 99 %, na prvním stupni dosahuje 101 %. Znamená to, že první stupeň ZŠ ve spádovém území navštěvují všechny děti, které zde trvale bydlí. Index návštěvnosti šestých tříd a celého druhého stupně je nižší (90 %, resp. 83 %), což souvisí s přestupováním žáků na víceletá gymnázia.

Průměrná naplněnost kmenových tříd ve školním roce 2021/22 činila na 1. stupni 24,5 žáků na třídu a na 2. stupni 26,6 žáků na třídu.

Tab. č. 15 Porovnání počtu žáků a počtu dětí s hlášeným pobytem (průměr 2020-2022)

	1. třída (6 let)	1. stupeň (6-10 let)	6. třída (11 let)	2. stupeň (11-14 let)
Počet žáků v ZŠ	110	551	96	342
Počet dětí ve spádovém území	111	547	107	410
Index návštěvnosti	99 %	101 %	90 %	83 %
Průměrný počet žáků na třídu ZŠ, 2022/23	24,0	24,5	26,8	26,6

Zdroj: Zástupci zadavatele, Výzkumy Soukup

Poznámka:

Index návštěvnosti udává poměr počtu zájemců o docházku do ZŠ k počtu dětí s trvalým bydlištěm ve spádové oblasti v daném věku. Vyjadřuje se v procentech.

Poznámka:

Ve skutečnosti je zájem o ZŠ v Úvalech vyšší. Cca 50 zájemců bylo v aktuálním školním roce z kapacitních důvodů odmítnuto (polovina podala oficiálně přihlášku, druhá se po telefonické konzultaci ani nehlásila). Bohužel z těchto čísel není možné určit, který zájemce byl z Úval a který přespolní.

Parametry plánování kapacit ZŠ

Předpokládáme, že první stupeň ZŠ ve spádovém území budou mít zájem navštěvovat 105 % místní děti ve věku 6 let. Index vyšší 100 % reflektuje skutečnost, že část dětí bude přespolních, kteří mají ve škole sourozence. Na druhý stupeň ZŠ bude docházet 95 % jedenáctiletých dětí.

Tab. č. 16 Parametry plánování kapacit ZŠ

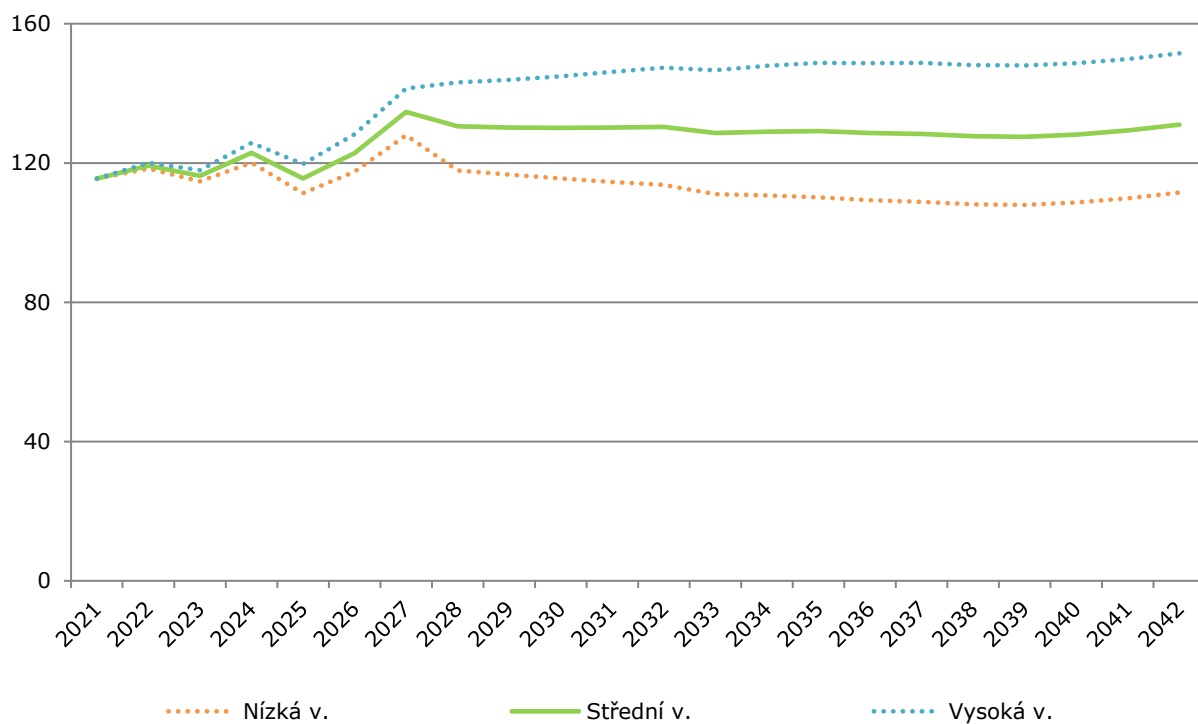
	1. třída (6 let)	6. třída (11 let)
% dětí navštěvujících místní ZŠ	105 %	95 %
Průměrný počet žáků na třídu	24	

Zdroj: Výzkumy Soukup

Počet žáků 1. tříd ZŠ (věk 6 let)

V případě, že 1. třídy ZŠ ve spádovém území budou navštěvovat 105 % dětí z Úval ve věku 6 let, počet žáků v ZŠ podle střední varianty vzroste na cca 130 žáků.

Graf č. 20 Odhadovaný počet žáků 1. tříd ZŠ

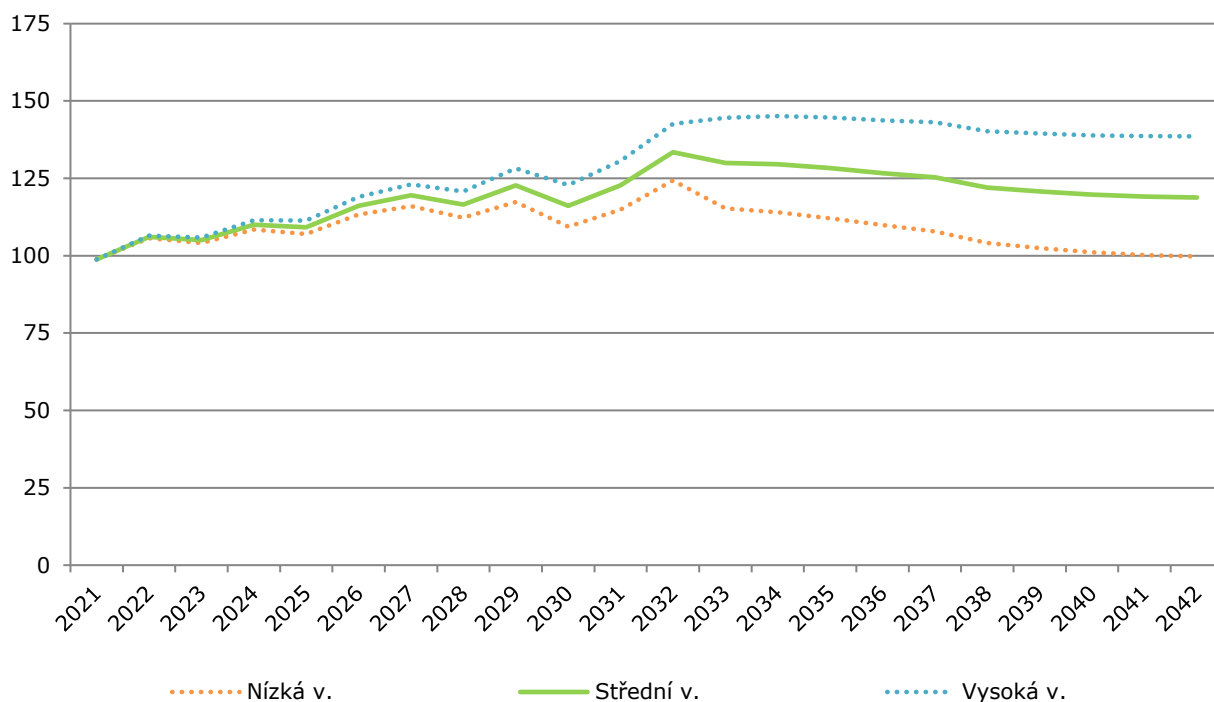

Zdroj: Výzkumy Soukup; index návštěvnosti: 100 %

Počet žáků 6. tříd (věk 11 let)

Předpokládáme, že 6. třídy ZŠ ve spádovém území bude navštěvovat 95 % dětí ve věku 11 let s trvalým bydlištěm ve spádovém území. Počet žáků v šestých třídách se zvýší na cca 130 žáků.

Graf č. 21 Odhadovaný počet žáků 6. tříd ZŠ

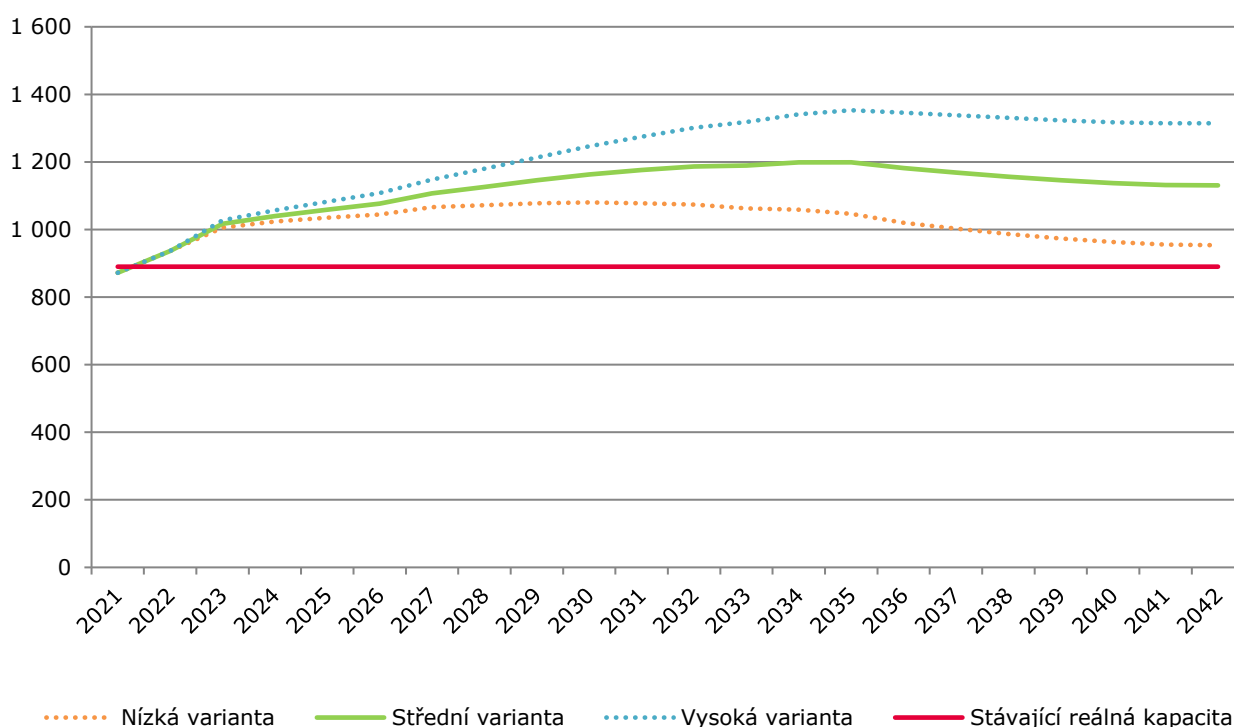
Zdroj: výpočet Výzkumy Soukup; index návštěvnosti: 90 %

Počet žáků celkem (věk 6-14 let)

V případě, že ZŠ ve spádovém území bude navštěvovat 100 % místních dětí ve věku 6-10 let a 90 % místních dětí ve věku 11-14 let, celkový počet žáků v ZŠ v následujících letech vzroste na cca 1 100 až 1 200.

Oproti stávající kapacitě **bude chybět 200 – 300 míst ve střední variantě prognózy.**

Graf č. 22 Odhadovaný počet žáků v ZŠ celkem

Zdroj: výpočet Výzkumy Soukup
Index návštěvnosti: 105 % pro první stupeň, 95 % pro druhý stupeň

Poznámka:

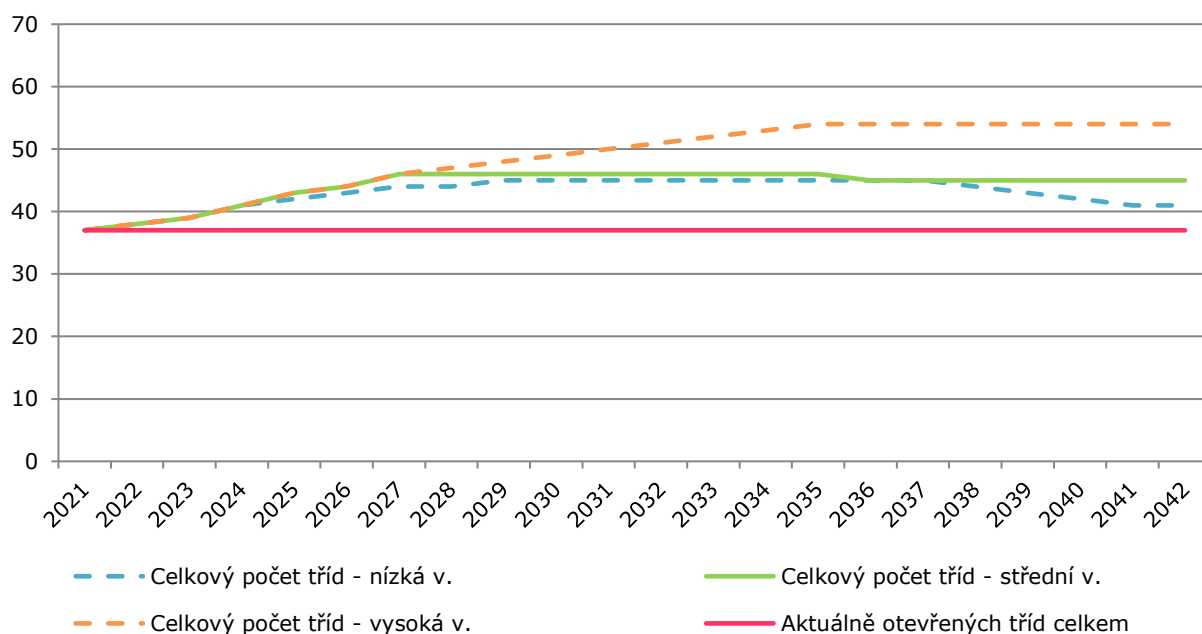
Graf zahrnuje pouze děti z Úval a minimum dětí z okolních obcí. Pokud bychom započítali všechny děti z okolních obcí (kde nemají školu), byla by potřeba kapacita téměř 2 000 žáků (viz Demografická studie Povýmolí, leden 2023).

Plánování kapacity ZŠ ve spádovém území – počty kmenových tříd

S rostoucím počtem žáků vzroste i potřebný počet kmenových tříd. Pokud by třídu tvořilo v průměru 24 žáků na prvním i na druhém stupni, ZŠ ve spádovém území by podle střední varianty v následujících letech měly otevřít 45 až 46 kmenových tříd, tedy o 8 až 9 více než v současnosti.

Do počtu kmenových tříd nejsou zahrnuty dvě třídy zřízené podle §16 odst. 9 zákona, celkový počet tříd by tak odpovídal 47, respektive 48.

Graf č. 23 Počty kmenových tříd v ZŠ
– průměrný počet 24 žáků na třídu na 1. i 2. stupni

Zdroj: výpočet Výzkumy Soukup

Index návštěvnosti: 105 % pro první stupeň a 95 % pro druhý stupeň; bez tříd podle §16 odst. 9 zákona

7. Seznam tabulek, grafů a obrázků

Seznam tabulek:

Tab. č. 1 Celkový počet obyvatel, 2021	6
Tab. č. 2 Porovnání věkové struktury obyvatel s hlášeným a obvyklým místem pobytu	7
Tab. č. 3 Pohyb obyvatel, spádové území, 2007-2021	9
Tab. č. 4 Relativní pohyb obyvatel ve spádovém území	10
Tab. č. 5 Srovnání skladby obyvatelstva podle věku – rok 2021	12
Tab. č. 6 Úhrnná plodnost	14
Tab. č. 7 Varianty vývoje úhrnné plodnosti použité v prognóze	15
Tab. č. 8 Střední délka života při narození, Středočeský kraj	17
Tab. č. 9 Počet dokončených bytů za posledních 10 let.....	18
Tab. č. 10 Odhad salda migrace pro roky 2022-2042	20
Tab. č. 11 Věková struktura migrace, 2016-2021	22
Tab. č. 12 Kapacita MŠ ve spádovém území.....	36
Tab. č. 13 Porovnání počtu dětí v MŠ a dětí trvale bydlících ve spádovém území	36
Tab. č. 14 Kapacita a počty žáků ZŠ ve spádovém území	38
Tab. č. 15 Porovnání počtu žáků a počtu dětí s hlášeným pobytem (průměr 2020-2022)	39
Tab. č. 16 Parametry plánování kapacit ZŠ	40

Seznam grafů:

Graf č. 1 Vývoj počtu obyvatel s hlášeným trvalým pobytem	8
Graf č. 2 Strom života, spádové území 2021	11
Graf č. 3 Míry plodnosti podle věku matky, 2019-21	16
Graf č. 4 Přírůstek stěhování pozorovaný v letech 2007-2021 a prognózovaný (spádové území)	21
Graf č. 5 Vývoj celkového počtu obyvatel	23
Graf č. 6 Vývoj počtu dětí do dvou let věku	24
Graf č. 7 Vývoj počtu dětí ve věku 3-5 let	25
Graf č. 8 Vývoj počtu dětí ve věku 6-10 let	26
Graf č. 9 Vývoj počtu šestiletých dětí	27
Graf č. 10 Vývoj počtu dětí ve věku 11-14 let	28
Graf č. 11 Vývoj počtu jedenáctiletých dětí	29
Graf č. 12 Vývoj počtu obyvatel ve věku 15-18 let	30
Graf č. 13 Vývoj počtu obyvatel ve věku 19-23 let	31
Graf č. 14 Vývoj počtu obyvatel ve věku 24-39 let	32
Graf č. 15 Vývoj počtu obyvatel ve věku 40-64 let	33
Graf č. 16 Vývoj počtu obyvatel starších 65 let	34
Graf č. 17 Vývoj počtu obyvatel starších 80 let	35
Graf č. 18 Odhad vývoje počtu dětí ucházejících se o MŠ ve spádovém území*	37
Graf č. 19 Vývoj počtu žáků ZŠ	38
Graf č. 20 Odhadovaný počet žáků 1. tříd ZŠ	41
Graf č. 21 Odhadovaný počet žáků 6. tříd ZŠ	42
Graf č. 22 Odhadovaný počet žáků v ZŠ celkem	43
Graf č. 23 Počty kmenových tříd v ZŠ	44

Seznam obrázků:

Obr. 1 Spádové území	5
----------------------------	---

8. Zpracovatel studie

Společnost VÝZKUMY SOUKUP se zabývá návrhem, realizací a zpracováním marketingových, sociologických a demografických výzkumů. Již od samého počátku naší existence jsme si stanovili za základní principy naší práce kvalitu, spolehlivost a spokojenost klientů. Naším cílem je provádět prakticky využitelné výzkumy, nikoliv výzkum pro výzkum. Proto veškeré činnosti koncipujeme tak, aby přinášely zcela konkrétní doporučení pro naše klienty.

Tomáš Soukup

